

Handvatten instructiekaart

Hoe gebruik je een goede instructiekaart (zakkaart of eenpuntsles)?

- Waarom is een goede instructiekaart handig?
- Hoe maak je een instructiekaart?
- Hoe gebruik je de instructiekaart?
- Wat is de opbrengst?

Toelichting:

Waarom is een goede instructiekaart handig?

Met een goede instructiekaart kun je met een relatief klein hulpmiddel aangeven hoe een beginner een bepaalde handeling moet uitvoeren. Andere benamingen zijn zakkaart (die kun je in je zak steken) of eenpuntsles. Vaak geven ze met foto's, tekeningen of een stappenplan de meest cruciale punten van een handeling aan op 1 A4 (of kleiner formaat). Gebruik bij voorkeur zo min mogelijk woorden, maar vooral beeldend materiaal. Dat maakt de instructie makkelijker te begrijpen, ook als je de taal niet zo machtig bent.

Hoe maak je een goede instructiekaart?

Vaak zitten instructiekaarten bij nieuwe producten zoals een telefoon, computer, een legopakketje, een Ikea-kast of koffiezetter. Wanneer je instructiekaarten wilt maken bijvoorbeeld als onderdeel van werkplekieren, hanteer dan het onderstaande stappenplan:

- Wie is verantwoordelijk voor de juiste en actuele instructiekaart?
- Geef de plek van de instructiekaart in het geheel van de werkplek of het proces aan om duidelijk te maken wanneer de instructie van toepassing is en hoe deze past in het totaal.
- Wat wil je overbrengen? Zijn er meerdere stappen die je wilt overbrengen, maak dan meerdere instructiekaarten. Gebruik een structuur die je makkelijk kunt hergebruiken, waardoor je niet iedere keer weer hoeft na te denken over de inhoud, vormgeving, stappen en volledigheid.
- Zorg voor een logische en eenvoudige opbouw met liever meer plaatjes/foto's dan tekst.
- Test de instructiekaart uit onder de doelgroep en vraag om feedback: schaf net zo lang totdat een nieuw iemand in 1 x snapt wat er bedoeld wordt.
- Maak de instructiekaart klaar voor gebruik door bijvoorbeeld een zakkaart te plastificeren, een instructiekaart op te hangen boven de betreffende machine of meerdere eenpuntslessen op te slaan in een map op de werkplek.
- Zorg voor versiebeheer en check regelmatig of de instructies nog kloppen met de werkelijkheid.

Hoe gebruik je de instructiekaart?

Instructiekaarten, zakkaarten en eenpuntslessen gebruik je veel op werkplekken waar je snel informatie moet hebben en niet altijd in een computersysteem of map kan kijken. Denk bijvoorbeeld aan het ophangen van een verwarming, het afstellen of bedienen van een machine, het reinigen van gereedschappen, maar ook hoe je eerste hulp bij ongelukken biedt. Zorg er dus voor dat jouw medewerkers de instructiekaarten kennen en kunnen vinden. Je kunt ook controleren of nieuwe medewerkers volgens de instructies werken en of ervaren medewerkers de instructies (nog steeds) op de juiste manier toepassen. Daarmee borg je werkwijzen en heb je de mogelijkheid om werkwijzen tegen het licht te houden of ze nog juist en actueel zijn. Je kunt eventueel deze controlerondes bijhouden in een overzicht.

Voor meer inspiratie of voorbeelden kun je de term "instructiekaart" googelen. Er zijn veel verschillende voorbeelden online te vinden.

Wat is de opbrengst?

De beginnend medewerker kan sneller zelfstandig aan de slag door deze werkwijze. Hij/zij krijgt eerst uitleg, gaat dan aan het werk met de instructiekaart en begeleiding, daarna met de instructiekaart zonder begeleiding en is uiteindelijk in staat zonder de kaart het werk te doen.

